

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 25 września 2024 r.

DIH-3.707.110.2024.JS

DECYZJA DIH-3.124.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 312), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Agnieszkę Szychowską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą AGASUN w Łodzi, od decyzji nr NRU.KPC.12/2024 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 9 lipca 2024 r. (sygn. NRU.8361.74.2024), na mocy której na ww. przedsiębiorcę, nałożono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), za niewidocznienie cen jednostkowych, co stanowiło naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. oraz § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 12, 16 i 24 kwietnia 2024 r. inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Łódzkim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” działając w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli NRU.8361.74.2024 z 12 kwietnia 2024 r. przeprowadzili kontrolę w sklepie z artykułami dla zwierząt w Łodzi, należącym do przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ..., dalej jako: „strona” lub „przedsiębiorca”.

Kontrolę zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236) dalej jako: „Prawo przedsiębiorców” poprzedzono zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli z 20 marca 2024 r., w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli, obejmujący m.in. kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168). Zawiadomienie to skutecznie doręczono przedsiębiorcy w dniu 25 marca 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

W toku kontroli sprawdzono przestrzeganie m.in. przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), dalej jako: „ustawa o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz.2776) dalej jako: „rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen”.

Inspektorzy reprezentujący Łódzkiego WIIH sprawdzeniem objęli 111 rodzajów artykułów dla zwierząt, stwierdzając nieprawidłowości przy 21 rodzajach wyrobów, w związku z brakiem ceny jednostkowej.

Powyższe stanowiło naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Kontrolowany przedsiębiorca podjął w trakcie kontroli działania naprawcze, mające na celu uwidocznienie cen jednostkowych zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów. Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 24 kwietnia 2024 r. (sygn. NRU.8361.74.2024), do którego strona nie zgłosiła uwag.

W oparciu o zebrany materiał dowodowy, pismem z 6 czerwca 2024 r. Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewypełnienia obowiązku wskazanego w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. W tym samym piśmie Łódzki WIIH pouczył stronę postępowania, że zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572) dalej jako: „kpa”, o przysługującym prawie do czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym, w szczególności wypowiedzenia się, co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz prawie do wglądu w akta sprawy w terminie 7 dni od daty doręczenia ww. pisma. Pismo zostało doręczone 11 czerwca 2024 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Łódzki WIIH decyzją nr NRU.KPC.12.2024 z 9 lipca 2024 r. nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z niewidocznieniem cen jednostkowych towarów oferowanych do sprzedaży, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Decyzja została doręczona stronie 11 lipca 2024 r.

W dniu 30 lipca 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Łódzkiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji (data nadania 17 lipca 2024 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego). W odwołaniu strona wniosła o anulowanie nałożonej kary pieniężnej i zastąpienie jej pouczeniem. Zdaniem strony zostały spełnione dwie przesłanki, aby można było odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, tj.

- 1) strona zaprzestała naruszania prawa - świadczyć ma o tym zapis w decyzji organu pierwszej instancji: „... brak w miejscu sprzedaży detalicznej został usunięty w trakcie kontroli.”;
- 2) waga naruszenia prawa jest znikoma - w trakcie kontroli stwierdzono, że na 21 artykułach spośród 111 skontrolowanych brakowało cen jednostkowych. Strona stwierdziła, że „podanie ceny jednostkowej ma na celu porównanie cen, aby klient mógł wybrać lepszy wariant zakupu”. Następnie strona wskazała, że wszystkie zakwestionowane artykuły nie posiadały w jej sklepie innych (pojemności/objętości lub masy) w związku z czym konsumenci „nie mogli dokonać porównania cen między produktami i dokonać innego wyboru”.

Strona poinformowała, że jej firma za 2023 r. przyniosła stratę. Ponadto nadmieniła, że sklep z karmą dla zwierząt prowadzi od listopada 2023 r., a zawiadomienie o kontroli otrzymała 25 marca 2024 r. Zwróciła uwagę, że jest to dla niej nowy rodzaj działalności

i zdaje sobie sprawę, że niezajomość przepisów, nie jest usprawiedliwieniem, ale zwróciła się o przychylenie się do jej wniosku, biorąc pod uwagę jej wyjaśnienia. W opinii strony jej uchybienie jest znikome w stosunku do bardzo szerokiego zakresu kontroli, a biorąc pod uwagę natychmiastową reakcję na zastrzeżenia kontroli oraz brak szkodliwości dla klientów, uważa że nałożona kara jest nieadekwatna w stosunku do skali naruszenia przepisu. Na zakończenie strona dodała, że zakwestionowane produkty mieściły się w zakresie cenowym od 3 do kilkunastu złotych, a więc konsumenci nie ponieśli uszczerbku finansowego, a ona nie uzyskała nieuzasadnionego zysku.

Pismem z 1 sierpnia 2024 r. znak DIH-3.707.110.2024.JS, Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o toczącym się postępowaniu administracyjnym w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował o przysługującym jej prawie zgodnie z art.10 § 1 Kpa do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono przedsiębiorcy 8 sierpnia 2024 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru lub usługi - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach, stosownie do treści art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach, pojęcie ceny jednostkowej towaru lub usługi oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisach o miarach.

Stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obudowie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Z kolei § 4 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że szczególnych przypadkach uzasadnionym rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust.1. Natomiast w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku ww. przepisach, chociażby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostały wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem (UE) 2017/2394”.

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo

zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przedsiębiorcą od decyzji nr NRU.KPC.12/2024 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 9 lipca 2024r. (sygn. NRU.8361.74.2024), nakładającej na niego karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o anulowanie nałożonej kary pieniężnej i zastąpienie jej pouczeniem. Zdaniem strony zostały spełnione dwie przesłanki, aby można było odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, ponieważ zaprzestano naruszania prawa oraz waga naruszenia prawa była znikoma, gdyż cen jednostkowych brakowało zaledwie na 21 artykułach spośród 111 skontrolowanych. Strona nie podważała samych ustaleń kontroli i stwierdzonych nieprawidłowości, jednakże wskazała, że wszystkie zakwestionowane artykuły nie posiadały w jej sklepie odpowiedników w związku z czym konsumenci „nie mogli dokonać porównania cen między produktami i dokonać innego wyboru”.

Prezes UOKiK, po ponownym przeanalizowaniu całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności Protokołu kontroli z 24 kwietnia 2024 r. i zawartych w nim ustaleń, nie miał wątpliwości odnośnie naruszenia przepisów dotyczących uwidaczniania cen. Stan faktyczny zgromadzony i opisany w protokole kontroli, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak wynika z akt sprawy, skontrolowane towary w sklepie nie były oznakowane cenami jednostkowymi. Do oceny wytypowano 111 produktów z oferty przedsiębiorcy, kwestionując brak podania ceny jednostkowej przy 21 skontrolowanych towarach. Łódzki WIIH słusznie uznał, że brak cen jednostkowych pozbawił konsumentów prawa do podjęcia korzystnej dla nich decyzji w zakresie wyboru towarów. Należy przy tym podkreślić, że wbrew opinii strony porównywanie cen jednostkowych przez konsumentów ma na celu umożliwić im wybór między ofertami różnych przedsiębiorców działających w tej samej branży, a nie jedynie wybór w jednym sklepie. Tym samym wyjaśnienia strony o braku możliwości dokonania porównania cen i innego wyboru w jej sklepie są bezprzedmiotowe i sprzeczne z założeniami ustawy.

Prezes UOKiK zaznacza, że obowiązki nałożone przepisami ustawy o informowaniu o cenach dotyczą wszystkich przedsiębiorców, którzy prowadzą sprzedaż detaliczną towarów i nie ma przy tym znaczenia czy jest to sklep mały czy duży i jaki posiada asortyment.

Strona zgodziła się ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami oraz podpisała protokół kontroli bez wnoszenia uwag. Protokół stanowi niepodważalny i wiarygodny dowód w sprawie świadczący o naruszeniu jakiego dopuścił się kontrolowany przedsiębiorca. Zgodnie z art. 76 § 1 Kpa protokół kontroli posiada walor dokumentu urzędowego tj. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone. Protokół stanowi niepodważalny i wiarygodny dowód w sprawie świadczący o naruszeniu jakiego dopuścił się kontrolowany przedsiębiorca. Jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2107/19 (lex nr 3034073), protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy stanowi podstawowy element materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym. Dokumenty urzędowe korzystają ze szczególnej mocy dowodowej,

ponieważ stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny. Z protokołu kontroli wynika, że kontrolą objęto 111 losowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej, a nieprawidłowości stwierdzono przy 21 partiach wyrobów skontrolowanych w zakresie informowania o cenie jednostkowej.

W ocenie Prezesa UOKiK, przedstawione przez stronę w odwołaniu argumenty są nietrafne i nie zasługują na uwzględnienie. Z treści zaskarżonej decyzji wynika, że Łódzki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się wszystkimi ustawowymi przestankami z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, wielkości jego obrotów i przychodów. W ocenie Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, że strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach jednostkowych towarów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej. Stwierdzone naruszenie polegało w tym przypadku na braku cen jednostkowych przy 21 partiach towarów na 111 partii skontrolowanych. Jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł, chociażby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostały wyeliminowane.

Należy zauważyć, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli w zawiadomieniu o zamiarze jej wszczęcia, które zostało jej doręczone 25 marca 2024 r., natomiast kontrola rozpoczęła się 12 kwietnia 2024 r. Tym samym miała czas, aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące ceny jednostkowe. Strona jako profesjonalista, funkcjonująca na rynku od 2 kwietnia 2012 r. (data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej ujawniona w CEIDG) miała obowiązek znać i stosować się do przepisów prawa związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Co prawda, strona w odwołaniu stwierdziła, że sklep z karmą dla zwierząt prowadzi od listopada 2023 r. i nadmieniła, że jest to dla niej nowy rodzaj działalności, ale należy zauważyć, że działalność w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzi już od 12 lat, więc ustawę o informowaniu o cenach zobowiązana była znać i stosować. Nie ulega też wątpliwości, że obowiązek uwidocznienia cen jednostkowych powinien nastąpić przed momentem udostępnienia towarów konsumentom w celu ich zakupu. Ustawodawca nałożył na przedsiębiorców obowiązek takiego informowania o cenach oraz cenach jednostkowych, aby konsument mógł w sposób rzetelny i świadomy zapoznać się z nimi przed dokonaniem wyboru. Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że konsument musi mieć możliwość zapoznania się z informacją o cenie oraz cenie jednostkowej bez konieczności podejmowania dodatkowych działań, np. poprzez dopytywanie o te informacje. Uwidocznienie cen jednostkowych jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, z którego zwolnione są wyłącznie towary wskazane wprost w przepisach § 7 rozporządzenia. Należy podkreślić, że funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównywania cen towarów na podstawie prostej kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Z tego względu, oprócz ceny za produkt, w miejscu sprzedaży detalicznej musi być także podana cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (kilogram, litr). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych

produktów, ale także mogą faktycznie stwierdzić, czy podana cena jednostkowa jest niska czy wysoka i podjąć decyzję o zawarciu umowy sprzedaży w innym sklepie. Brak podania ceny albo ceny jednostkowej narusza prawo konsumenta do wyczerpującej informacji, a tym samym ogranicza jego możliwości świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru, co prowadzi do zagrożenia jego interesów. Nie ma przy tym znaczenia czy jest to mały sklep z artykułami dla zwierząt czy jakkolwiek inny sklep detaliczny, bowiem przepisy dotyczące informowania o cenach obowiązują wszystkich przedsiębiorców bez wyjątków.

Podkreślić należy, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Przepisy te mają m.in. chronić konsumentów przed wygórowanymi cenami ustalonymi w sposób dowolny przez przedsiębiorców. Trzeba przypomnieć, że odpowiedzialność określona w art. 6 ustawy o informowaniu o cenach, statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przestanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Strona była obowiązana uwidocznic w miejscu sprzedaży detalicznej informacje o cenach jednostkowych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zauważyć należy, iż zawodowy charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej uzasadnia zwiększone oczekiwania co do jego wiedzy, rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona nie wykonała powyższych obowiązków w zakresie uwidocznienia cen jednostkowych dla objętych kontrolą 21 artykułów, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. W ocenie Prezesa UOKiK ograniczony asortyment niewielkiego sklepu oraz nowy rodzaj sprzedawanych artykułów nie może usprawiedliwiać niedopełnienia ustawowego obowiązku i w żadnym przypadku nie jest okolicznością łagodzącą. Należy podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy (umyślnej czy nieumyślnej), bądź braku jej po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości.

Odnosząc się do zarzutu strony, że nałożona kara jest nieadekwatna w stosunku do skali naruszenia przepisu oraz faktu, że zakwestionowane produkty mieściły się w zakresie cenowym od 3 do kilkunastu złotych, a więc konsumenci nie ponieśli uszczerbku finansowego, Prezes UOKiK wskazuje, że wbrew opinii strony skala nieprawidłowości nie była znikoma ponieważ w niniejszej sprawie brak cen jednostkowych dotyczył aż 19%

skontrolowanych produktów. Należy też wspomnieć, że spośród wszystkich 111 rodzajów produktów obowiązek uwidocznienia ceny jednostkowej dotyczył tylko właśnie tych 21 zakwestionowanych. Ponadto w kwestii rzekomo bardzo szerokiego zakresu kontroli organ drugiej instancji stwierdza, że strona minęła się z prawdą, gdyż zakres przeprowadzonej kontroli obejmował wyłącznie przestrzeganie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, a więc był bardzo wąskim zakresem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Łódzki WIH był uprawniony do wymierzenia stronie kary pieniężnej do 20 000 zł, a karę pieniężną w wysokości 1 000 zł, która stanowi 5% górnego wymiaru kary.

Biorąc pod uwagę, że strona uznała wysokość wymierzonej kary pieniężnej, za zbyt wysoką, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego stwierdził, że dokonana przez Łódzkiego WIH ocena przestępstwa dotyczących wymiaru kary, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że charakter i waga naruszenia obowiązków była istotna. Cena jednostkowa bowiem jest jednym z podstawowych kryteriów obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z wartościami towarów u innych przedsiębiorców. Przy ocenie tej przestępstwa, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę również skalę naruszenia obowiązków, stwierdzając nieprawidłowości w stosunku do 19% objętych kontrolą towarów.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę podjęte przez stronę działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, polegające na podjęciu działań naprawczych, w wyniku których usunęła ona stwierdzone nieprawidłowości. Przy ocenie tej przestępstwa, organ pierwszej instancji uwzględnił fakt, iż strona nie była wcześniej objęta jego kontrolą. Uwzględniając trzeci czynnik wpływający na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, przekazane przez stronę informacje o wielkości obrotów, przychodu za poprzedni rok i na ich podstawie w sposób optymalny ustalił wysokość sankcji. Jednocześnie organ pierwszej instancji wziął pod uwagę ww. informacje i na ich podstawie słusznie stwierdził, iż udziały strony w obrocie rynkowym są jednym z najmniejszych w stosunku do innych kategorii przedsiębiorców określonych w Prawie przedsiębiorców, co pozwoliło mu uznać, iż należy on do kategorii mikroprzedsiębiorców.

Odnosząc się do czwartej przestępstwa wymiaru kary tj. sankcji nałożonych na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2017/2394, organ pierwszej instancji wskazał, że powyższe kryterium nie znajduje zastosowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przestępstwa, jakimi kierował się Łódzki WIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dają podstaw do zmiany decyzji na korzyść strony w tym do odstąpienia od zastosowanej sankcji. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest w opinii organu drugiej instancji, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim

prawa i interesy konsumentów, którzy zostali pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 19% skontrolowanych towarów.

Kara pieniężna musi odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego który w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta poprzez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. UE.L. 1998.80.27) dalej jako: „dyrektywa 98/6/WE” stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary opatrzone odpowiednimi informacjami o ich cenach i cenach jednostkowych. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględnione, co miało miejsce w niniejszej sprawie. W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. uchylenia zaskarżonej decyzji w całości ewentualnie zmianę decyzji i odstąpienia od ukarania strony postępowania. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Sam fakt usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże nie jest wystarczające do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci zostali pozbawieni informacji o cenach jednostkowych dla 19% objętych kontrolą towarów, stąd też wagi naruszenia nie można było uznać za znikomą, co już wyżej wykazano. Brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującemu porównanie cen wyrobów z cenami innych podobnych towarów lub produktów nie tylko w kontrolowanej placówce ale także w innej placówce handlowej, co utrudnia dokonanie optymalnego i właściwego wyboru dla konsumentów, tym samym naruszając ich interesy ekonomiczne oraz prawo do informacji o cenie jednostkowej. Organ drugiej instancji, stwierdza, że naruszenie nałożonych przez przedsiębiorcę obowiązków w sposób bezpośredni godziło w interesy konsumentów i ograniczało dostęp do ważnej dla nich informacji o cenie jednostkowej towarów zagwarantowanej obowiązującymi przepisami. Mając na uwadze powyższe, nie można uznać wagi naruszenia za znikomą, a argumenty podniesione w odwołaniu uznać za bezzasadne. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Uznając za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, to należy wskazać, że te przesłanki muszą być spełnione łącznie. Biorąc pod uwagę powyższe, wskazanie na podjęcie dobrowolnych działań przez stronę postępowania, nie spowoduje, że zaistnieje podstawa do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż jak słusznie uznał organ pierwszej instancji na podstawie posiadanej wiedzy, na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, ani też strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Prezes UOKiK zwraca uwagę, że naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach stanowi naruszenie o charakterze deliktu administracyjnego, które zagrożone jest karą pieniężną określoną w art. 6 tej ustawy, zaś do nałożenia tej kary uprawniony jest wyłącznie wojewódzki inspektor IH. Uwzględniając właściwość terytorialną, w stosunku do strony postępowania w takim zakresie mogły być prowadzone wyłącznie przez Łódzkiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Łódzkiego WIIH

nałożyć kary pieniężnej na stronę za to samo naruszenie, w związku z czym należy przyjąć, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w omawianym przypadku.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 i 3 Kpa. Artykuł 189f § 2 Kpa, stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. Prezes UOKiK wskazuje, że w związku z faktem usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości niezwłocznie, organ pierwszej instancji nie musiał wzywać strony do przedstawienia dowodów potwierdzających ten fakt. Ponadto literalna wykładnia przepisu art. 189f § 2 Kpa jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ konsumenci zostali pozbawieni jakiegokolwiek informacji o cenie jednostkowej powyższe informacje muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie rozpoczęcia oferowania wyrobów do sprzedaży, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o ich zakupie (tj. uwidocznienie ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, bowiem nie uwidoczniała cen jednostkowych dla 19% skontrolowanych towarów.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem i nie dawało podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji lub też do odstąpienia od zastosowanej sankcji. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe. Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do zmiany decyzji zaś zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

W związku ze wskazaniem przez stronę na poniesienie straty za 2023 r., Prezes UOKiK informuję, iż w myśl art. 67a § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), organ administracji publicznej, który nałożył karę pieniężną (tj. Mazowiecki WIIH), na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary pieniężnej lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiąca dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary staje się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz

szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej